

Міан С. – Д. Ш., канд. екон. наук Белозерцев В. С.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЯК ЧИННИК СТРАТЕГІЧНОГО ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ БІЗНЕС-СТРУКТУР

Сучасна світова економіка формується під впливом цифровізації, що зумовлює трансформацію підходів до управління бізнесом. У цих умовах стратегічний інноваційний розвиток стає визначальним фактором конкурентоспроможності підприємств, їх адаптивності та довгострокової стійкості.

Цифрове суспільство формує нові умови функціонування бізнесу, що проявляється у зростанні ролі інформаційних технологій, великих даних, штучного інтелекту та платформених рішень. У таких умовах підприємства змушені переходити від традиційних моделей розвитку до інноваційно-орієнтованих стратегій, які базуються на швидкому впровадженні технологічних новацій, гнучкості організаційних структур та інтеграції у глобальні цифрові екосистеми [1].

Ключовими детермінантами стратегічного інноваційного розвитку бізнес-структур виступають як зовнішні, так і внутрішні фактори. До зовнішніх належать рівень розвитку цифрової інфраструктури, державна політика у сфері інновацій, інституційне середовище, конкуренція та глобалізаційні процеси. Внутрішні детермінанти включають інноваційний потенціал підприємства, рівень цифрової зрілості, наявність кваліфікованих кадрів, організаційну культуру та здатність до стратегічного мислення. Комбінація цих чинників визначає потенціал підприємства у сфері формування та реалізації результативної інноваційної стратегії.

У контексті цифрової трансформації особливого значення набувають моделі стратегічного розвитку, які орієнтовані на інновації. До ключових моделей належать відкрита інноваційна модель, платформена модель та модель сталого інноваційного розвитку, що відповідно передбачають взаємодію із зовнішніми суб'єктами, розвиток цифрових екосистем і інтеграцію економічних, соціальних та екологічних аспектів [2]. Використання таких моделей дозволяє бізнес-структурам підвищувати ефективність інноваційної діяльності та швидше адаптуватися до змін ринку. Важливу роль у забезпеченні стратегічного інноваційного розвитку відіграють відповідні механізми його реалізації. До них належать організаційно-економічні, фінансові, інформаційні та інституційні механізми. Організаційно-

економічні механізми передбачають оптимізацію бізнес-процесів, впровадження гнучких методів управління (Agile, Scrum), розвиток корпоративних інноваційних систем. Фінансові механізми передбачають залучення інвестиційних ресурсів, венчурного капіталу та використання інструментів державної підтримки інноваційних проєктів [3]. Інформаційні механізми сприяють ефективному застосуванню даних і цифрових технологій у процесі прийняття управлінських рішень, а інституційні механізми сприяють створенню умов для інноваційного розвитку.

В умовах цифровізації економіки роль даних як стратегічного ресурсу істотно зростає. Використання технологій аналізу великих даних, цифрових платформ та автоматизованих систем управління забезпечує підвищення ефективності функціонування підприємств, оптимізацію витрат і розвиток нових бізнес-моделей, що формує основу для становлення інноваційно орієнтованої економіки. Цифрова трансформація, поряд із перевагами, супроводжується низкою викликів, таких як кіберзагрози, недостатній рівень цифрових компетенцій персоналу, значні витрати на впровадження технологій і невизначеність зовнішнього середовища, що обумовлює необхідність формування комплексного підходу до управління інноваційним розвитком із врахуванням як можливостей, так і ризиків цифровізації [4].

Таким чином, стратегічний інноваційний розвиток бізнес-структур у цифровому суспільстві є складним багатофакторним процесом, що визначається взаємодією детермінант, використанням сучасних моделей розвитку та впровадженням ефективних механізмів управління. Забезпечення успішної реалізації інноваційної стратегії потребує системного підходу, орієнтації на цифрові технології та постійного вдосконалення управлінських практик.

Список використаних джерел:

1. Міністерство цифрової трансформації України. Цифрова економіка та інновації. URL: <https://thedigital.gov.ua>.
2. Кабінет Міністрів України. Стратегія розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.
3. Державна служба статистики України. Інноваційна діяльність підприємств. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua>.
4. Міністерство економіки України. Інноваційний розвиток економіки України: аналітичні матеріали. URL: <https://www.me.gov.ua>.